

Svenska kyrkan äger inte nattvarden

Debatt/Nattvarden KT 13 2020, med författarens goda minne.

Biskopsbrevet om nattvarden innehåller en viktig insikt: Svenska kyrkan äger inte nattvarden. Den är hela den allmänliga kyrkans egendom. Än mer – det är *Kristi* nattvard. *Han* äger den, vi förvaltar den. Men vi disponerar inte äver den. Vi kan bara förvalta den enligt hans intentioner och hans instiftelse, till det ändamål han avsett. Något annat skulle vara förskingring.

Svenska kyrkan upplevde under reformationen en nattvardsväckelse, när man från att *se* på mässans firande gick till att *delta* i den heliga måltiden. Ett viktigt redskap var Laurentius Petris översättning av Martin Luthers *Nattvardsförmaning* (1558). Vid början av 1900-talet hade nattvardsfirandet på vissa håll nästan upphört. Då kom inspiration från den anglikanska kristenheten att bli ett viktigt redskap för nattvardsväckelsen. Särskilt viktig blev Charles Gore's bok *The Body of Christ* (1901). Yngve Brilioth, som långa tider vistades i England, gav tankeklarhet genom sin bok *Nattvarden* (1926). Gunnar Rosendahl gav med glödande hänförelse en teologisk grund för församlingens nattvardsliv med sin stora nattvardsbok (1938).

Flera gånger förekommer i biskopsbrevet uttrycket ”evangelisk-lutherskt”. Det säger att vi är insatta i ett förpliktande sammanhang. Det får sitt innehåll bland annat genom relationen till Martin Luther. Vad han ville är koncist uttryckt i lilla katekesen, som finns i varje psalmbok. Hur det blivit förmedlat framgår för Svenska kyrkans del av 1878 års katekesutveckling, som nyss utkommit i en fin bearbetning (Artos). Detta är, kort, klart och tydligt vad som är ”evangeliskt-lutherskt”. Vill man gå djupare finns en vägledning i Jûrgen Diestelmans bok *Usus und Actio* (2007). Här heter det: ”Över den lutherska mässan låg den fascination inför det heliga, som genomstrålade Luthers lära om Kristi verkliga närvaro”

Christian Braw